

KOMPONENETE PARTICIPACIJE

**POŠTOVANJE I SUDJELOVANJE DJECE U SVAKODNEVOM ŽIVOTU ILI
KAKO POVEĆATI DJEČJU PARTICIPACIJU?**

PREDUVJETI/DIMENZIJE SVAKODNEVNE PARTICIPACIJE:

1. **VRIJEME** - jesmo li posvetili dovoljno vremena djeci, svakodnevno?
2. **INSTITUCIONALNA PREDANOST, OBAVEZA** - jesu li naše ustanove i institucije posvećene djeci, je li odgojno obrazovna funkcija/uloga naših ustanova i društvenih institucija sastavni dio (obavezan) planova i rada svih naših institucija? U svakodnevnom životu?
3. **OSNAŽIVANJE, JAČANJE** - je li naše djelovanje svakodnevno okrenuto osnaživanju i jačanju djece za sretno i zdravo odrastanje?
4. **RESURSI** - jesmo li osigurali dovoljno resursa (profesionalnih, prostornih, finansijskih) za svakodnevnu participaciju djece?
5. **ZABAVA** - jesmo li osigurali dovoljno zabave djeci, ne jednom godišnje i prigodno, nego u svim aktivnostima u kojima sudjeluju?
6. **PLANIRANJE** - planiramo li uključivanje i sudjelovanje djece u sve naše planove i djelatnosti?
7. **EVALUACIJA** - pratimo li i procjenjujemo sebe, djecu i naše aktivnosti, pratimo li i ocjenjujemo sudjeluju li djeca u svakodnevnom životu?
8. **NEZAVISNE PROCJENE** - prepuštamo li drugima (vanjskim, nezavisnim evaluatorima) da procjenjuju sudjelovanje djece u svakodnevnom životu?
9. **POVRATNE INFORMACIJE** - pitamo li sebe i djecu kako im je živjeti s nama? Sudjeluju li i kako se osjećaju?
10. **PRISTUP** - imaju li djeca pristup svakodnevnoj participaciji, jesmo li osigurali protokole, procese i zaštite za slobodan pristup dječjoj participaciji?
11. **TRENING I PODRŠKA** - jesmo li osigurali trening, edukaciju i podršku djeci kako bi se uspješno uključila u svakodnevni život u zajednici u kojoj žive /obitelji, grupi vršnjaka, školi, vrtiću, gradu?
12. **STRUČNJACI, OSOBLJE** - jesmo li osigurali dovoljno stručnjaka i drugog osoblja koji daju potporu djeci, ne bi li neometano mogla sudjelovati u svakodnevnom životu?
13. **INKLUZIJA/UKLJUČENOST** - jesmo li učinili sve da uključimo djecu u svakodnevno donošenje odluka i život?